

Raadsmemo

Datum	:	1 september 2026
Onderwerp	:	Zonnepark voormalige zandwinplas te Eesterga (OTZ00 P 29)
Behandeld door	:	
Telefoon en e-mail	:	
Portefeuillehouder	:	R. van Iddekinge
Zaaknummer	:	Z.766274
Doel memo	:	Informatieverstrekking

Toelichting

Op vrijdag 28 augustus 2026 hebben wij een brief ontvangen van de Provincie Fryslân (zie bijlage) over de in procedure zijnde aanvraag omgevingsvergunning voor de realisatie van een zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eastergea. Daarin wijzen zij ons erop dat een aantal rapporten die ten grondslag liggen aan de onderbouwing voor een goede ruimtelijke ordening, bij de aanvraag voor dit zonnepark inmiddels verouderd zijn. Daarbij gaat het om het ecologisch onderzoek (2020/2021) en de AERIUS-berekening (2023).

Gevolgen verouderde rapporten bij een ruimtelijke onderbouwing

Wanneer uw raad moet besluiten over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen, kan dat alleen wanneer de aanvraag voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Dit is een wettelijke verplichting die voortvloeit uit artikel 6:5 Besluit omgevingsrecht. Uit een ruimtelijke onderbouwing behorende bij een aanvraag moet blijken of de aanvraag voldoet aan die goede ruimtelijke ordening. Nu geconstateerd is dat de onderliggende rapportages verouderd zijn, kan de eerder getrokken conclusie dat het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening, op dit moment niet overeind worden gehouden. Dit met als gevolg dat wanneer uw raad over wil gaan tot het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen, dit mogelijk zal leiden tot een onrechtmatig besluit.

Wat is er aan de hand?

Bij de ruimtelijke onderbouwing zijn twee rapporten gevoegd die onderbouwen dat de aanvraag op het gebied van ecologie voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Echter, dergelijke onderzoeken mogen niet ouder zijn dan 3 jaar. Ten tijde van het ontwerp-besluit was de aanvullende ecologische quickscan van februari 2023 nog 1 maand geldig. Toen had al duidelijk moeten zijn dat bij de definitieve besluitvorming deze rapporten verouderd zouden zijn. In het proces lijken alle betrokken partijen de termijnbewaking van de geldigheid van deze stukken te hebben gemist (initiatiefnemer, provincie en gemeente). Bij de definitieve besluitvorming moeten de onderzoeken voldoende actueel zijn en dat is inmiddels niet meer het geval. Nu dit feitelijk aan de orde is, kan er op dit moment niet gesproken worden over een goede ruimtelijke ordening. Een hernieuwd onderzoek kan dit gebrek herstellen. Het geactualiseerde ecologisch onderzoek is tevens nodig voor de beoordeling of een omgevingsvergunning flora- en Fauna-activiteit is vereist. Daarvoor is provincie Fryslân het bevoegde gezag. Daarnaast moet een nieuwe AERIUS-berekening worden aangeleverd.

Het uitvoeren en beoordelen van de benodigde onderzoeken kost echter tijd. Die tijd is beperkt, niet alleen vanwege de huidige planning van de behandeling door uw raad, maar ook vanwege de subsidiedeadline waarmee de initiatiefnemer rekening moet houden. De openstellingsronde van de SDE++ 2026 loopt van 27 oktober tot en met 26 november. Het is in principe jaarlijks mogelijk om aanspraak te maken op deze subsidie. Het plan is financieel niet haalbaar zonder deze subsidie.

Conclusie

Zoals gezegd kan, nu het ecologisch onderzoek en de AERIUS-berekening onvoldoende actueel is, op dit moment niet met zekerheid worden vastgesteld dat het initiatief voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. De onderzoeken vormen onderdeel van de onderbouwing van het definitieve besluit. Om tot een goede besluitvorming te kunnen komen moeten actuele onderzoeken worden aangeleverd en beoordeeld. Daarna kan definitieve besluitvorming over het initiatief plaatsvinden, waarbij alle aanwezige belangen kunnen worden meegewogen.

De raad gaat over haar eigen agenda en zij bepaalt ook of onderwerpen wel of niet ter besluitvorming worden voorgelegd. Het advies van het college is om op basis van bovenstaande de behandeling te heroverwegen en het voorstel niet te behandelen.

Mocht uw raad de procedure willen voortzetten en tot besluitvorming over het al dan niet afgeven van de verklaring van geen bedenkingen willen overgaan, dan zijn hier juridische risico's aan verbonden. Nu de actualiteit van de genoemde onderzoeken onvoldoende kan worden aangetoond, kan op dit moment niet deugdelijk worden onderbouwd dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Indien desondanks een verklaring van geen bedenkingen wordt afgegeven en vervolgens de omgevingsvergunning wordt verleend, is er een risico dat dit besluit in beroep wordt vernietigd wegens een ondeugdelijke motivering en onvoldoende zorgvuldige voorbereiding.

Indien uw raad besluit de verklaring van geen bedenkingen te weigeren, dient het college de omgevingsvergunning te weigeren. De initiatiefnemer kan tegen deze weigering eveneens beroep instellen. In die procedure wordt ook de rechtmatigheid van de weigering van de verklaring van geen bedenkingen beoordeeld. Indien de rechter een gebrek constateert, kan dit ertoe leiden dat opnieuw op de aanvraag moet worden beslist, waarbij de initiatiefnemer alsnog actuele onderzoeken kan aanleveren.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken:

305239 – Advies flora- en fauna-activiteit drijvend zonnepark Eesterga